Özgünlük, kimseye benzememek, tamamen orijinal ve yaratıcı olmak demektir. Osmanlı döneminde özgün kişiler için nev-i şahsına münhasır ifadesi kullanılırdı. Özgün olmayan ve başkalarını taklit eden kişilere ise mukallit, basmakalıp, tekdüze ve özenti denir.

1.4. Özgünlük

eklektik
felsefe terimi
sıfat · ad
seçmeci.

İslam kültür ve medeniyeti, karşılaştığı İran, Yunan ve Hint gibi medeniyetlerden aldıklarını İslam potasında eritmiştir. Devraldığı mirasın tevhide uygun olanını kullanmış; aykırı olanını ise ya ıslah etmiş ya da reddetmiştir. İslam medeniyeti eklektik, taklitçi ya da öykünmeci tutum içinde olmamıştır.

İslam kültür ve medeniyeti paylaşımcı ve çok kültürlü bir medeniyettir. İslam, toplumu ayrıştırıcı değil bütünleştiricidir. Kur'an, muhataplarına Âdem'in (as) soyundan gelmeleri nedeniyle "Ey insanlar" şeklinde hitap eder. Onları ırk, dil, bölge, inanç, sınıf gibi farklılıklarından ötürü üstün ya da aşağı görmez.[12] Müslümanlar, halka hizmeti "Hakk'a hizmet" olarak görmüşler ve yaratılanı Yaradan'dan ötürü sevmeyi kendilerine düstur edinmişlerdir.

Görsel 2.4: Cami ve ezan İslam medeniyetinin özgün unsurlarındandır.

Yorumlayalım

"Şüphesiz o zikri (Kur'an'ı) biz indirdik! Onun koruyucusu da elbette biziz."

(Hicr suresi 9. ayet)

Yukarıdaki ayette Kur'an'ın hangi yönüne vurgu yapılmıştır?

12 bk. Duman, "İslam Medeniyeti ve Çağdaş Dünya", 1-20.

İslam yeryüzünde adaletin sağlanmasını, hayatın belli bir düzen ve uyum içinde sürdürülmesini ister. Müslümanları dünyadan ve insanlıktan sorumlu tutar. Bu sorumluluk, “**emir bilmaruf nehiy anilmünker**”[13] prensibi doğrultusunda yerine getirilir. Kur’an-ı Kerim’in aslının bozulmamış olması, İslam kültür ve medeniyetinin özgünlüğünün göstergesidir.

13 "İyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak" anlamına gelen ibareler için bk. Al-i İmran suresi 110. ayet, Maide suresi 78-79, 105. ayetler, Tevbe suresi 67. ayet, Araf suresi 163. ayet, Nahl suresi 125. ayet, Taha suresi 43. ayet.
14 Keskioğlu, *Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku*, 35.
15 Keskioğlu, *Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku*, 36.